

Частна детска градина „Пух и Йори – Велико Търново“

гр. Велико Търново, ул. „Бачо Киро“ №10

Утвърждавам: ПУХ И ЙОРИ

Директор: Вана Цанева/

Приет от Педагогическия съвет

с Протокол № 2 от 07.11.24

**ПЛАН ЗА АДАПТАЦИЯ НА ДЕЦАТА ОТ СЕМЕЙНА СРЕДА
КЪМ ЧАСТНА ДЕТСКА ГРАДИНА „ПУХ И ЙОРИ – ВЕЛИКО ТЪРНОВО“
ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2024/2025 година**

I. Общи положения

Постъпването на детето в детската градина бележи нов период в живота му. Това е процес, който е свързан с приспособяването на детето към нови, различни от семейната среда условия. За него това е преди всичко първи опит на целодневно общуване с деца и възрастни, които са извън познатия приятелски кръг. Не всяко дете приема изведнъж новата обстановка и непознатите хора. Понякога родителите, които за първи път записват своето дете в детската градина, се сблъскват с множество разочарования: детски сълзи, капризи, отказ да отиде в градината, чести боледувания, и множество изисквания към служителите. За да бъде успешно адаптирано детето, трябва всички фактори в образователния процес да се включат активно и да подпомогнат този процес. Взаимодействието и приемствеността между детската градина и семейство са от съществено значение за благополучната адаптация при първото включване на детето в организирана социална среда. Успехът на настоящия план зависи както от компетентността на педагозите и помощник-възпитателите, така и на родителите.

В периода на адаптация в детето се формират нови умения и навици. Рязкото преминаване към новите помещения, новите играчки, новите хора, новите правила в живота му, могат да се превърнат в емоционален и информационен стрес. Проявленията на този стрес в детето са с разнообразен характер: отказ от храна, липса на сън, затваряне в себе си, плач, тревожност. Как да се избегнат тези неприятни преживявания и как да се помогне на семейството да се справи с новата ситуация? Предложеният план за работа със семейството е адаптивна програма към условията на детската градина, отчитащ психологическите, физиологическите и социалните особености на децата в тази възраст. Целта на всички служители в ЧДГ "Пух и Йори" е да изградят такива отношения, които да допринесат за създаване на комфорт, увереност, взаимно уважение, взаимопомощ, способност да се решават проблемите още при тяхното възникване.

Преди всичко, психическата готовност на детето за детската градина зависи от психическата готовност на родителите да оставят своето дете за известно време там. Тревожността на някои майки се изразява в непрекъснато преживяване, че нещо ще се случи с детето, ако те не са до него и така предават своята тревожност и опасения на

детето, което на свой ред не успява да привикне с новата обстановка и новите условия. Чрез разработването на мероприятия с консултативен характер, детската градина насочва фокуса към разширяване на психолого-педагогическите знания и опит на родителите.

II. Етапи на адаптацията към детската градина.

Фазите на адаптация са няколко, но **подготвителната** е най-важната. След нея настъпва **началната** фаза, която е на относително привикване към условията на детската градина и завършваща фаза, за която се смята, че е последната, тъй като при нея вече детето отива с желание на детска градина. Тези етапи за всяко дете протичат изключително индивидуално, в зависимост от неговите възрастови особености, умението му да реагира положително на промени, модела на семейно възпитание и т. н.

Подготвителна фаза: Плавният преход от семейството към образователната институция е в основата на успеха и е наложителен, за да се избегнат усложнения при постъпване на детето в детската градина. Взаимодействието между учители, родители и психолози е от изключително значение за създаване на благоприятни условия на пълноценно физическо и психическо развитие, емоционално благополучие и социална адаптация на детето към условията на детската градина, необходими за личностното му развитие. С обединени усилия могат да се разработят комплекс от мерки за повишаване на адаптивните възможности на децата от предучилищна възраст. Защитената среда е тази, в която са осигурени на детето основните потребности от внимание, емоционален комфорт, интересно и наситено с разнообразни дейности ежедневие в детската градина. Промяната, настъпила в живота му е за негово добро, при условие че са налице изброените фактори за защитена среда в детската градина.

При някои деца се наблюдава повишена чувствителност при раздяла с майката, страх от шум и от неизвестното върху което трябва да се работи още преди момента на постъпване в детската градина. Следователно е необходимо този период да се организира по такъв начин, че да е най-безболезен за детето.

Начална фаза на адаптация: Най-сложните промени с психиката на детето се случват през тази фаза. Тя обхваща първите 2-3 седмици от престоя на детето в детската градина. Определяща за тази фаза са емоциите, чувствата на детето и отношението на

възрастните. Ако детето плаче след този период вероятно детето не е подготвено за настъпващите промени. За да се избегнат усложнения в начална фаза на адаптацията е необходим постепенен преход на детето от семейството към предучилищната образователна институция.

Активна фаза на привикване: Детето пристига за пръв път в детската градина. Адаптацията му в новите условия понякога протича доста болезнено. Започва сериозна промяна на всички негови представи и отношения с хората, влезли в неговия свят. Тази рязка смяна на условията може да бъде съпроводена с повишаване на тревожността у детето, понижаване на речевата активност, игровата активност и често дава отражение на неговото здраве. Преди всичко проблемът в адаптацията е свързан с несъответствие с особеностите на новите изисквания в характеристиката на детската група по различни показатели при нивото на развитие на познавателната сфера и изоставане при формирането на навици. Така може да се попадне например в ситуационни несъответствия при храненето в детската градина, което се различава от храненето на детето в домашни условия. По тази причина е наложително да протича диалог за обмен на информация с родителите и партньорство. Родителите са натоварени, с динамично ежедневие, но е препоръчително семейството да се включва в живота на детската градина и да поддържа добри взаимоотношения с учителите. Необходимо е всеки родител да се запознае с правилника на Частна детска градина „Пух и Йори – Велико Търново“, с вътрешния ред, дневния режим, менюто за хранене, програмата по която ще се обучава детето. Както е необходимо и учителите от своя страна да се запознаят с навиците на детето и възпитанието в семейната среда, любимите занимания, за да може да се опознаят и допълват в бъдещото си сътрудничество. Силно влияние върху успеха на адаптацията и формиране на бъдещите характеристики на децата оказва спокойното и ползотворно общуване между родителя и учителя.

Необходими условия за успешна адаптация: Сътрудничество и координация на усилията на педагогическия и непедагогическия персонал в детската градина. Създаване на възможност за участие на родителите в живота на детето в новите условия на средата. Установяване личен контакт и доверие с всяко дете, проява на индивидуална работа и оказване на помощ. Установяване на ежедневни ритуали при посрещане и изпращане на

всяко дете. В процеса на общуване да се създадат традиции в груповите взаимоотношения, които способстват за обединение на ниво група. Системно подържане на интереса на детето в дейностите, формиране на увереност, развиване на самостоятелност и инициативност. Използване на индивидуален подход към адаптацията на всяко дете към условията на детската градина. Съгласуване на действията между родители, учители и помощен персонал; сближаване на подходите към детето в семейството и детската градина. Създаване за детето на обстановка на психологически комфорт; радост; внимание; доброжелателност; увереност; грижа. Необходимост от съобразяване с индивидуалните особености на всяко дете. Формиране на навици за адекватни форми на общуване към възрастни и връстници.

III. Степени на адаптация:

- **Лека степен** на адаптация : До 20 дни от пребиваването на детето в групата то спи, храни се, не се отказва от контакти с връстници и възрастни, само търси контакт. Детето е самоуверено, има самочувствие и добра самооценка.
- **Средна степен** на адаптация: Поведенческите реакции се възстановяват към 30-я до 40-я ден от първото посещение в групата. Децата са нерешителни, боязливи и срамежливи. Характерни проблеми за началото на адаптацията – нарушение на апетита, съня, отказ от игри, плач, хленчене.
- **Тежка степен** на адаптация: Поведенческите реакции се възстановяват към 60-я ден от първото посещение. Нервно-психическото развитие леко се забавя, понижава се речевата активност.

Крайт на адаптационният период идва, когато детето се храни с апетит, бързо заспива, общува емоционално с околните, играе. Детето се разделя самостоятелно и в добро настроение с родителя / възрастните/. По време на престоя в детската градина детето е спокойно. Може често да задава въпроси „ кога и дали“ ще го вземат, но това са въпроси , с които то очаква да бъде потвърдена неговата сигурност. По време на занимания и игри разказва спокойно за своите родители. При тръгване от детската градина разказва с удоволствие какво се е случило там.

IV. Препоръки към родителите на детето

Подготовката за раздяла трябва да започне въпреки поне няколко седмици преди първия учебен ден. На детето трябва да се говори, че вече е пораснало голямо и може да върши вече много неща само. Всички големи деца вече ходят на детска градина, могат да се дадат примери с братовчеди, съседи и приятелчета. Задължително родителят трябва да посети детската градина с детето да се разходят в двора, да се запознаят с помещенията и да видят щастливите и усмихнати деца, които играят и се занимават там с много интересни неща. Добре е да отидете с детето си следобяд, за да види как родителите прибират децата си от градината.

Образът на детската градина трябва да бъде изграден като едно изключително привлекателно място, където децата имат много играчки, играят и създават приятелства. Децата трябва да се запознаят с госпожите, които са много грижовни и мили. Не допускайте ситуация, в която заплашвате детето си с фразата „Ей, сега ще те оставя на лошата лелка в градината“ или „Ако не слушаш, още от утре тръгваш на градина“ и т. н. Ако едно дете е запознато с това, което го очаква престоят му може да бъде желан и приятен. И не на последно място не забравяйте, че детето е спокойно, когато и вие сте спокойни. Всички положителни и негативни емоции се предават на детето и то безусловно копира поведението на родителя. От вас зависи как детето ще влезе в детската градина.

Преди постъпване на детето в детската градина е необходимо да се подобрят навиците на детето с оглед на това да се доближат максимално до дневния режим. Научете детето да съобщава за своите нужди – ходене до тоалетна, пиене на вода, миене на ръце и т.н. Препоръчително е, ако детето все още използва памперс то да бъде научено да ползва тоалетна. Уменията на детето за самостоятелно хранене, събличане, обличане, обуване и събуване на обувки, подреждане на играчки трябва да бъдат стимулирани и развивани.

Ако детето има любима играчка, с която ходи навсякъде така наречения „преходен предмет“, не му забранявайте да я носи в детската градина. За детето това е част от дома, дава му сигурност и с нея ще се чувства по-комфортно. Изтъквайте позитивните страни на пребиваването му в детската градина, присъствието на много деца на неговата възраст и подчертавайте, че то ще прекарва там само част от деня, а останалото време ще бъде с Вас.

Оставяйте детето за няколко часа с друг близък човек или се възползвайте от услугите на детски центрове. Първоначално присъствайте на игрите и заниманията му, постепенно излизайте за половин-един час, докато то свикне с факта, че дори и да ви няма за известно време, бързо ще се върнете и никога няма да го изоставите.

Най-добрият начин да обясните на детето си новата среда е чрез ролеви игри- те могат чудесно да го подготвят за градината. Изиграйте театър с плюшена грачка, която ходи на детска градина, разкажете му за режима там – децата отиват , закусват, играят, учат нови неща,обядват, спят. Повтаряйте на детето, че на играчката и харесва да ходи на детска градина. Обяснете на детето, че ходенето на градина е също толкова важно, колкото мама и татко да ходят на работа. Живеейки в екип, детето получава нова социална роля и се гордее с това.

Важно е да имате доверие в екипа, които ще се грижи за детето ви. Те отговарят на необходимите изисквания и имат умения да се грижат за малки деца. Бъдете способни да се доверите и да предадете контрола върху детето си в ръцете на друг значим възрастен. Именно на доверието между хората се дължат топлите отношения. Ако родителят се безпокои повече от детето, това ще повлияе негативно върху него. Понякога се налага да се успокояват повече родителите, отколкото децата. Необходимо е спокойствие и позитивизъм от страна на родителите.

Желателно е сутрин то да бъде водено от родителя, който е готов да се раздели с него нежно, спокойно, но твърдо и бързо. Колкото по-плах и нерешителен е родителят, толкова по тревожно ще бъде детето. Не трябва да се тревожите, когато детето плаче. Плачът подпомага нервната система да се разтовари. Детето има нужда от твърди граници и правила, за да се адаптира бързо. По този начин то се чувства сигурно и спокойно.

Не отблъсквайте детето, когато се занимавате с домакински задължения. Въвлечете го в тях. С времето то ще придобие практически умения за прибиране и почистване, нищо че в момента прави повече грешки и ви създава повече работа. Не пропускайте да похвалите детето си за добре свършената работа и добри постъпки. Общувайте непрекъснато! Опитвайте разговорите ви в никакъв случай да не са нравоучителни, а приятни приятелски диалози. Ако сте му обещали нещо, задължително го изпълнете! Така ще го научите на

отговорност и да държи на думите си. Ако не изпълните обещанието си, следващия път методът ви няма да работи. Уважавайте желанията му и неговите интереси. Отнасяйте се с него като личност.

Добре е да създадете модел на раздяла - въздушна целувка, съпроводена с думите „до скоро“, гушкане и целуване, махане с ръка, съпроводено с пожелание и др. Ритуалът ще направи родителя по-уверен и тази увереност ще се предава и на детето. Разкажете на детето как минава целият ден и кога ще дойдете да го вземете.

Когато го вземете в къщи, внимателно го разпитайте как е било в групата, старайки се да вникнете в неговите проблеми. За вас може да изглеждат незначителни, но за него са важни. Нека ви разкаже своите страхове и тревоги. Детето трябва да усеща непрекъснато, че вие се грижите за него, макар и да не сте там. Използвайте всяка възможност да разговаряте с учителите. Питайте ги не само как е минал денят на детето, но споделете и какво сте правили у дома. Колкото повече неща знаят педагозите за детето, толкова по адекватно ще се грижат за него. Посещавайте родителските срещи. Срещите се правят, за да си поговорите с персонала и с другите родители и да вземете общи решения. Колкото по-открити и ясни са взаимоотношенията между вас, толкова по-спокойни ще са децата. Включвайте се, колкото ви е възможно в живота на групата и мероприятията на детската градина.

V. Цел на плана за адаптация:

1. Апробиране на модел за позитивно сътрудничество при взаимодействие между детската градина и семейството за осигуряване на благополучието на постъпващите в детската градина деца.
2. Повишаване на готовността и информираността на родители, учители и деца за участие в живота на групата в детската градина.
3. Утвърждаване на единен подход при отглеждането на децата и създаване на условия за безпроблемна и благоприятна адаптация към детската градина.

VI. Предстоящи задачи:

1. Информирание на родителите по въпроси на ранното детско развитие и предоставяне на професионална помощотносно приспособяването и развитието на децата в детската градина.
2. Приобщаване на семейството към животана дацата в ЧДГ „Пух и Йори“ - запознаване с правилници, дневен режим, организация на дейността и методите на ефективно взаимодействие.
3. Разработване и препоръчване на сюжетно-ролеви игри и допълнителна литература за родителите.
4. Формиране у децата на чувство за доверие, сигурност и вътрешна свобода в прехода към детската градина.

VII. Очаквани резултати:

1. Безпроблемна адаптация на детето при прехода от семейна към институционална среда.
2. Съвместно сътрудничество и партниране между семейството и детската градина за благополучието на децата.
3. Активно участие на семействата в дейността на ЧДГ „Пух и Йори“.

VIII. Форми на взаимодействие със семейството в периода на адаптация:

1. Родителски срещи. Индивидуални срещи на родителите и децата учителите и помощник-възпитателите в групата. Информирание за целите и задачите на предучилищната образователна институция, за образователните дейности и техните характеристики.
2. Анкети. По резултатите от проведената анкета с родителите се определят семействата на децата с повишена тревожност. Данните от анкетата помагат да се планират подходящи консултации с родителите.
3. Консултации и разговори с родители – индивидуални и групови относно образователния процес.
4. Информация на таблото на групата. Информация във фейсбук групата на групата.

5. Участие на родителите в съвместни проекти и педагогически практики.

Игри със семейството – стратегии за взаимодействие на родители, учители, деца.